

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie protestu wyborczego W. J. F.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 18
czerwca 2025 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

I.

I.1. W.J.F. (dalej także: Wnoszący protest), 6 czerwca 2025 r. wniósł protest dotyczący wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej (dalej także: Prezydenta RP) formułując zarzut niewłaściwej weryfikacji wyborców posługujących się aplikacją mObywatel. Wniósł o uznanie, że w drugiej turze wyborów doszło do istotnego naruszenia przepisów Kodeksy wyborczego, unieważnienie wyników głosowania w drugiej turze wyborów prezydenckich oraz przeprowadzenie ponownego głosowania.

Wnoszący protest wyjaśnił, że w lokalu wyborczym nr [...] w P. weryfikacja odbywała się poprzez samodzielne zeskanowanie przez wyborcę statycznego kodu QR wydrukowanego na kartce, co następnie skutkowało wyświetleniem danych osobowych w aplikacji. W ocenie Wnoszącego protest, taki sposób identyfikacji nie zapewniał żadnego zabezpieczenia przed nadużyciami i pozwalał na podszycie się pod inną osobę, co w konsekwencji mogło mieć istotny wpływ na wynik głosowania.

I.2. Państwowa Komisja Wyborcza (dalej także: PKW) wniosła o pozostawienie protesty bez dalszego biegu.

PKW w uzasadnieniu wskazała, że Wnoszący protest nie przedstawił, ani nie przywołał żadnych dowodów na poparcie podniesionych przez siebie zarzutów. Nie uprawdopodobnił również, że przywołane przez niego zdarzenia miały wpływ na wynik wyborów. Niezależnie od tego PKW wskazała, że zarówno sama możliwość stwierdzania tożsamości na podstawie dokumentu mObywatel, jak również sposób weryfikacji tego dokumentu wynikają z ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 z późn. zm.; dalej także: ustawa o aplikacji mObywatel). Wyjaśniła, że ze względów technicznych obwodowe komisje wyborcze nie mogły korzystać z mWeryfikatora, w związku z tym poprawność funkcjonowania usługi sprawdzana była m.in. poprzez zeskanowanie kodu QR – funkcjonalność zaproponowaną i udostępnioną przez Ministerstwo Cyfryzacji, które jest właściwe do ustalania zabezpieczeń dokumentów mobilnych.

I.3. Prokurator Generalny wniósł o: wyłączenie od rozpoznania sprawy sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, przekazanie sprawy do rozpoznania Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego, a w przypadku uwzględnienia tych wniosków – pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Uzasadniając stanowisko co do zasadności protestu wyborczego Prokurator Generalny wskazał, że Wnoszący protest nie wykazał, że doszło do naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

II.1. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborczy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej także: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. zgodnie z którym przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

II.2. Odnosząc powyższe do rozpatrywanego protestu wyborczego Sąd Najwyższy stwierdza, że nie spełnia on niezbędnych wymogów formalnych.

Wnoszący protest nie przedstawił ani nie przywołał żadnych dowodów potwierdzających, że doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości w zakresie weryfikacji tożsamości wyborców i, że miało to wpływ na wynik wyborów. Zarzuty Wnoszącego protest opierają się na niczym ogólnym przypuszczeniu nie znajdującym potwierdzenia w żadnych dowodach. Oznacza to, że rozpatrywany protest wyborczy ma charakter abstrakcyjny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest przy tym stanowisko w którym wskazuje się, że protest wyborczy – jako środek procesowy o indywidualno-konkretnym charakterze –

nie może stawiać ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego (np. postanowienie SN z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19).

II.3. Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy wskazuje, że możliwość stwierdzenia tożsamości wyborcy za pomocą dokumentu mobilnego obsługiwanego przez aplikację mObywatel wynika z brzmienia art. 7 ust. 4 ustawy o aplikacji mObywatel (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 z późn. zm.; dalej także: ustawa o aplikacji mObywatel) i pozostaje w zgodzie z art. 52 § 1 k.wyb.

Sposoby potwierdzenia autentyczności, ważności, integralności lub pochodzenia dokumentu mobilnego obsługiwanego przez aplikację mObywatel wynikają z ustawy o aplikacji mObywatel. Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 4 i 5 ww. ustawy, potwierdzenie takie może odbywać się poprzez weryfikację zabezpieczenia wizualnego tego dokumentu lub poprawności funkcjonowania usługi pozwalającej na obsługę tego dokumentu. Weryfikacja tożsamości metodą kryptograficzną (za pomocą unikalnych kodów QR wygenerowanych specjalnie na potrzeby wyborów Prezydenta RP) była funkcjonalnością udostępnioną przez Ministerstwo Cyfryzacji kierowanego przez Ministra Cyfryzacji, który realizuje zadania w zakresie funkcjonowania i korzystania z aplikacji mObywatel (art. 1 pkt 5 ustawy o aplikacji mObywatel). Metoda ta korzystała z obu wymienionych w art. 9 ust. 2 pkt. 4 i 5 ustawy o aplikacji mObywatel sposobów weryfikacji dokumentu mobilnego. Dokładny sposób potwierdzenia przez członków obwodowych komisji wyborczych tożsamości wyborców korzystającego z aplikacji mObywatel i czynności jakie należało podejmować w przypadku gdy autentyczność dokumentu mobilnego budziła wątpliwości, zostały zawarte – w wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej (art. 43 ppkt 1 Uchwały nr 165/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. w brzmieniu nadanym przez Uchwałę nr 189/2025 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 maja

2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja).

Powyższe wskazuje, że sposób potwierdzania tożsamości wyborców korzystających z aplikacji mObywatel przy wykorzystaniu metody wizualnej i kryptograficznej jest zgodny z prawem, zaś organy państwa podjęły odpowiednie środki mające na celu przeciwdziałać ewentualnym nadużyciom.

II.3. Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji.

[a.ł]

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski